

Alfik Humanistyczny

9 grudnia 2009

ORZEŁ – klasa III gimnazjum

Czas trwania konkursu: 45 min.

III

Witamy Cię. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedzi E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania. Zapraszamy do konkursu OMNIBUS (5.05.2010). Informacje o konkursach na naszej stronie internetowej www.mat.edu.pl

Życzymy przyjemnej pracy. **POWODZENIA !**Andrzej Zieliński *Orły z krzyżami (Polityka nr 48, 1 grudnia 2007) fr.*

Wiek XIII przyniósł już znacznie więcej informacji o uczestnictwie polskich rycerzy w wyprawach krzyżowych. Przede wszystkim u boku węgierskiego króla Andrzeja II w 1217 r. Wiadomo o jakiejś „chorągwi księcia z Polski”. (...) Kolejny polski rycerz wyruszył do Ziemi Świętej ok. 1220 r., a więc prawdopodobnie w czasie V krucjaty. Nazywał się Sieciech Konradowicz, pochodził z ziemi opolskiej. Wysoce prawdopodobny jest także udział w tej krucjacie księcia białogardzkiego Racibora. Wymienić należy także Budzisława Krzesławica z rodu Odrowążów, który zapisał bożogrobcom swoją posiadłość Krzesławice.

Prawdopodobnie ostatnią zbrojną ekspedycję polskiego rycerstwa do Ziemi Świętej stanowiła, datowana na lata trzydzieste XIII w., wyprawa Pakosława Starego Awdańca. Był to małopolski możnowładca na dworze księcia krakowskiego Leszka Białego. (...)

Ostatni, jednak niezbyt chwalebnie, zapisał się w dziejach krucjat polski książę Henryk IV, obdarzony przydomkiem Probus, czyli Rzetelny. Otóż w 1284 r. zagrzebił on zdeponowany w klasztorze dominikanów we Wrocławiu depozyt w wysokości 90 grzywien srebra, przeznaczony na dofinansowanie kolejnej wyprawy krzyżowej. Został za to z papieskiego polecenia przez arcybiskupa Jana Świnkę obłożony ekskomuniką. Książę pokajał się przed II Soborem Lyońskim, deklarując publicznie gotowość udziału w najbliższej krucjacie i oddania zagarniętych kwot zawiązką tysiąca grzywien. Klątwę z księcia zdjęto, ale ani do wyprawy, ani do zwrotu depozytu czy wpłacenia zawiązki nigdy nie doszło.

Pytania za 3 punkty

1. Tekst powyższy ma charakter:

- A) popularnonaukowy B) satyryczny C) moralizatorski D) rozrywkowy

2. Powyższy tekst można zaliczyć do:

- A) beletrystyki B) epiki C) publicystyki D) liryki

3. Swój wywód autor koncentruje wokół problematyki:

- A) kulturalnej B) historycznej C) dydaktyczno – umoralniającej D) religijnej

4. Pojęciem niepasującym do powyższego tekstu jest termin:

- A) wywód B) faktografia C) fikcja D) rzeczowość

5. Temat powyższego tekstu najlepiej wyraża sformułowanie:

- A) ocena idei krucjat B) popularność krucjat w społeczeństwie polskim
-
- C) udział polskiego rycerstwa w krucjatach D) kryzys idei wypraw krzyżowych w XIII w.

6. W tekście powyższym:

- A) wszyscy bohaterowie traktowani są na równi B) można wyróżnić dwa wątki
-
- C) występuje tylko jeden główny bohater D) jest tylko jeden wątek

7. W swoim tekście piszący:

- A) wprowadza dialogi B) przywołuje fragmenty kronik
-
- C) odwołuje się do prac ekspertów w omawianej dziedzinie D) prezentuje ustalenia nauki w omawianej dziedzinie

8. W swoim tekście autor koncentruje się na:

- A) ocenach B) faktach C) opisach D) budowaniu napięcia

9. Swoją wypowiedź piszący prowadzi z perspektywy:

- A) eksperta w danej dziedzinie B) osoby poszukującej odpowiedzi na ważne pytania
-
- C) badacza weryfikującego hipotezę D) obserwatora wydarzeń

10. Styl, którym posługuje się autor można nazwać:

- A) literackim B) urzędowym C) potocznym D) naukowym

Pytania za 4 punkty

11. Aby ożywić swoją wypowiedź autor:

- A) wprowadza wyrazy nacechowane emocjonalnie B) stosuje wiele wyrazów potocznych
-
- C) wprowadza elementy narracji D) wprowadza do tekstu drugiego narratora

12. Omawiane w powyższym tekście wydarzenia rozgrywają się:
- A) w starożytności B) w średniowieczu C) w dobie renesansu D) w romantyzmie
13. Podawane przez siebie informacje piszący uważa za:
- A) pewne i potwierdzone B) dyskusyjne C) wątpliwe D) nie zawsze pewne
14. Mówiąc o swoich bohaterach autor:
- A) kieruje się porządkiem chronologicznym B) wymienia ich w kolejności podyktowanej ilością posiadanych informacji
C) za kryterium porządkujące przyjmuje układ alfabetyczny D) nie przyjmuje żadnego kryterium porządkującego
15. Z powyższego tekstu możemy dowiedzieć się:
- A) w którym roku wziął udział w krucjacie każdy z omawianych bohaterów
B) w której krucjacie uczestniczył Henryk IV
C) kiedy przypuszczalnie Polacy ostatni raz wzięli udział w krucjatach
D) jakie motywacje kierowały polskimi uczestnikami krucjat
16. W zgodzie z powyższym tekstem można stwierdzić, że przydomek księcia Henryka IV:
- A) został nadany mu przez papieża B) nie zawsze odzwierciedla postępowanie tego człowieka
C) oddaje najważniejszą cechę charakteru księcia D) nadano mu w związku z krucjatą, w której wziął udział
17. Nie dowiemy się z powyższego tekstu:
- A) podczas czyjego panowania miała miejsce wyprawa Pakosława Starego Awdańca
B) jakie korzyści odniosła Polska dzięki udziałowi naszych rycerzy w krucjatach
C) kiedy Henryk IV zwrócił 90 grzywien srebra D) w których krucjatach Polacy nie brali udziału
18. Zakończenie powyższego tekstu:
- A) ma charakter puenty B) podsumowuje rozważania, które autor snuł na przestrzeni całego tekstu
C) zawiera morał D) w pośredni sposób ocenia bohatera
19. W tekście powyższym autor:
- A) wygłasza tezę, którą rozwija w toku wywodu B) prezentuje subiektywne poglądy
C) zmusza odbiorcę do wyciągania wniosków
D) zakładając, że czytelnik nie jest ekspertem w omawianej dziedzinie, podaje mu najistotniejsze informacje
20. Ciekawość czytelnika autor stara się wzbudzić za pomocą:
- A) niezwykłego zakończenia
B) zatrzymywania akcji w szczytowym punkcie napięcia i wprowadzaniu nowych wątków
C) budowania coraz pełniejszego obrazu zjawiska za pomocą kolejno podawanych informacji
D) rozgrywaniu akcji na kilku planach
- Pytania za 5 punktów**
21. Rzeczownikiem nie jest wyraz:
- A) posiadłość B) uczestnictwie C) udział D) rzetelny
22. W zdaniu *Kolejny polski rycerz wyruszył do Ziemi Świętej*:
- A) podmiotem jest wyraz *kolejny* B) brak podmiotu C) występuje podmiot domyślny D) podmiotem jest wyraz *rycerz*
23. Na przedostatnią sylabę akcent nie pada w wyrazie:
- A) wysoce B) więc C) prawdopodobnie D) lata
24. Tyle samo głosek co liter jest w wyrazie:
- A) wymienić B) czasie C) zagrabił D) posiadłość
25. W pierwszym zdaniu powyższego tekstu można znaleźć:
- A) przyimek B) zaimek C) spójnik D) rzeczowniki wyłącznie w formie liczby pojedynczej
26. Ostatnie zdanie powyższego tekstu jest zdaniem:
- A) pojedynczym B) złożonym współrzędnie C) złożonym podrzędnie D) pojedynczym rozwiniętym
27. W sformułowaniu *ostatnią zbrojną ekspedycję* wszystkie wyrazy są:
- A) nieodmienne B) w różnych przypadkach C) rzeczownikami D) w tym samym przypadku
28. W zdaniu *Wysoce prawdopodobny jest także udział w tej krucjacie księcia białogardzkiego Racibora*:
- A) nie ma przydawek B) wszystkie przydawki wyrażone są przymiotnikami
C) występuje podmiot w formie dopełniacza D) występuje orzeczenie imienne
29. Przysłówkiem jest wyraz:
- A) opolskiej B) swoją C) chwalebnie D) kolejny
30. Rzeczownikiem w formie celownika jest wyraz:
- A) rycerzy B) dziejach C) krucjat D) zwrotu